

Maandthema Muziek

Om docenten te inspireren meer te doen met media in hun lessen bieden we elke maand een thema met een aantal tips om de lessen vorm te geven.

Op 25, 27 en 29 mei vindt het Eurovisie Songfestival plaats in Oslo en daarom stond mei in het teken van muziek.

Filmtip: Kidz in da Hood

Kidz in da Hood is een Zweedse film over een serieus en actueel onderwerp maar vol muziek. “Het negenjarige vluchtelingetje Amina verblijft samen met haar opa illegaal in de woning van de werkloze rockmuzikant Johan, in een grauwe buitenwijk van Stockholm. Als opa overlijdt mag ze van Johan blijven, al heeft hij geen ervaring met het opvoeden van kinderen. Maar een kind opvoeden is helemaal niet moeilijk: 'Je hoeft alleen maar te vragen of ik mijn tanden heb gepoetst,' leert haar would be-vader van Amina. Blijmoedige kruising tussen een realistisch drama en een feel good musical, waarin de meeste problemen verdwijnen als sneeuw voor de zon. In 2007 bekroond met de Cinekidleeuw.”

Muziek in film en op televisie

Geluid bij films is belangrijk voor de ervaring. Het ondersteunt de beelden, helpt het verhaal vertellen en speelt een rol in de emotie van de kijker. In films zijn er verschillende soorten geluiden te onderscheiden: gesproken woord, geluid dat bij de gebeurtenissen past én muziek. Bespreek met de leerlingen de rol van muziek in film. Je kunt de leerlingen ook meer vertellen over de geschiedenis van muziek in film. Ook kan de rol van muziek in televisieprogramma's besproken worden. Denk aan leaders, sfeermuziek in series en reclamedeuntjes.

Filmmuziek

Muziek past in de meeste gevallen niet bij de verhaalwereld, staat los van de gebeurtenissen en de personages. Muziek geeft het verhaal sfeer mee en zorgt ervoor dat de emotie van de kijker versterkt wordt. Muziek heeft enorm veel invloed op het beeld. Zo heeft het bij het kijken naar een eng gedeelte van een film vaak meer zin om het geluid uit te zetten dan om niet te kijken.

De muzieksort wisselt per genre of soort gebeurtenis. Bij romantische films of scènes hoor je lieflijke melodieën en bij een komische scène zal je in principe geen melancholische, dramatische muziek horen.

Verder kun je in een film soms aan de muziek horen in welke plaats de gebeurtenissen zich afspelen. Spanje wordt herkend door het romantische getokkel van een gitaar en waar een doedelzak te horen is, weet je dat het Schotland moet zijn.

Ook kan muziek gebruikt worden om herkenning op te roepen bij de kijker en om eenheid in het verhaal te krijgen. Een muziknummer of –fragment wordt herhaald bij belangrijke gebeurtenissen of als een bepaald persoon te zien is in de film.

Muziek en geluid in de filmgeschiedenis

Ook al noemen wij de films uit de begintijd van de filmgeschiedenis de “stomme film”, er is altijd muziek bij films geweest. Al bij de allereerste filmvoorstelling van de gebroeders Lumiere (1895) was een pianist ingehuurd om het geluid van de projector te overstemmen. Voor de invoering van gesynchroniseerd geluid in de jaren twintig had iedere bioscoop een piano of zelfs orkestbak van waaruit de stomme films werden voorzien van muzikaal commentaar. Meestal werd een collage van bestaande muziekfragmenten ('mood pieces')

gespeeld of improviseerden de pianisten. Alleen voor uitzonderlijk dure producties werd speciale bladmuziek geschreven.

In de films uit de begintijd kwam geen gesproken tekst voor. Tussen de fragmenten werden teksten getoond die de situatie verduidelikten of de gevoerde dialoog weergaven. Ook was er soms een explicateur: iemand die zei wat er in de film gezegd werd en die begeleidende geluiden maakte. Zo'n explicateur was een artiest op zich. Als in de film bijvoorbeeld iemand een motor aanslingerde, dan draaide de explicateur met een ratel. Een goede explicateur kende de film precies, zodat hij op tijd de hulpmiddelen bij de hand had om geluiden te maken.

Vanaf eind jaren twintig kwamen de eerste geluidsfilms en verdween het orkest uit de theaters. De techniek van de jaren twintig maakte het mogelijk om vooraf opgenomen muziek gesynchroniseerd bij de film te laten klinken.

Veel sterren van de stomme film beleefden het einde van hun carrière met de komst van de geluidsfilm. Er werden meer eisen gesteld aan hun acteertalent dan alleen een charismatische verschijning of een expressieve gezichtsuitdrukking.

Een ander gevolg van de komst van de geluidsfilm is dat films moeilijker aan andere landen te verkopen waren door de taalbarrière.

Muziek op televisie

Ook op televisie speelt muziek een belangrijke rol, uiteraard binnen de films die vertoond worden maar ook televisieprogramma's maken veel gebruik van muziek. Denk bijvoorbeeld aan de herkenningstunes van televisieprogramma's. Wat maakt een televisietune een goede tune? De herkenbaarheid, hoelang het nummer blijft hangen of toch de mooie compositie? Voorbeelden van bekende televisietunes zijn de leader van Studio Sport, Goede Tijden, Slechte Tijden, het Jeugdjournaal of het Klokhuis. Goede televisietunes zorgen ervoor dat je bij de eerste noten al weet welk programma er komt dus het vergroot de herkenbaarheid van een programma. Onder televisieprogramma's wordt vaak in elke aflevering dezelfde soort muziek geplaatst zodat je het programma herkent als je erlangs zapt. Dit gebeurt bijvoorbeeld vaak bij quizprogramma's of misdaadseries.

Ook binnen reclames die op televisie te zien zijn is muziek heel belangrijk. Door een herkenbaar nummer onder een reclamespot te zetten kan een product je meer of juist minder aanspreken. Ook liedjes die speciaal voor een product geschreven zijn kunnen ervoor zorgen dat producten meer naamsbekendheid krijgen en dus beter verkocht worden.

Televisie: Klokhuis

Bekijk samen met de klas de aflevering over muziek in games:

<http://player.omroep.nl/?afIID=6862021>

Hierin wordt alles uitgelegd over sounddesign bij games en wat er allemaal komt kijken bij het ontwerpen van een computergame. Net als bij films zijn er bij games ook mensen die alle geluiden die voorkomen in het computerspel moeten namaken. Ook wordt er muziek bij de game gecomponeerd zodat het spel het juiste gevoel en emoties oproept bij de gebruikers. Kijk de aflevering van Klokhuis met de klas voor meer informatie hierover!

Maak je eigen videoclip in de CinekidStudio!

Stappenplan

- Oefen voor je begint vast een leuk dansje!
- Log in met je CinekidStudio naam en wachtwoord of maak een nieuwe studio aan.
- Open de filmpjesmaker. Neem je dansje op voor de webcam. (Tip: Als je de zelfontspanner gebruikt is het moment dat je op de muis klikt om het opnemen te beginnen niet in beeld.) Bewaar je filmpje en geef het een duidelijke naam.
- Open nu de TekenFilmMaker
- Onder het kopje Gebruik kun je klikken op 'Mijn Beeld' om je filmpje binnen te halen
- Zet je filmpje in je werkvlak en teken er versieringen omheen.
- Klik op het handje onder Beweeg, en schuif je tijdlijn uit.
- Bij Gebruik kun je ook geluid uit de mediatheek halen. (Kijk bij 'muziek' voor een paar flitsende dansmuziekjes). Of je kunt je eigen nummer opnemen met de geluidmixer en dit nummer gebruiken om onder je filmpje te zetten
- Nu kun je ook op het oog klikken om je film te bekijken!
- Verstuur dan je videoclip als e-card naar al je vrienden en naar Cinekid!